

Retouradres – Postbus 66 3800 AB Amersfoort

Gemeenteraad Utrecht
Postbus 16200
3500 CE Utrecht

M: 06 40 22 10 72 (privé)
E: vpn030@gmail.com
W: www.vvn.nl

Kenmerk	Contactpersoon	Doorkiesnummer
-	De heer drs. R.S. Delsasso	-
Onderwerp		Datum
RIB verkeersveiligheid rondom scholen		5 februari 2019

Geachte Utrechtse gemeenteraad,

Goed dat u op donderdag 7 februari een raadsinformatiebijeenkomst (RIB) houdt over de verkeersveiligheid rondom Utrechtse scholen. Helaas lukt het ons niet om donderdag tijdens de RIB onze inbreng te leveren en de vragen van de raadsleden Tess Meering (VVD), Sander van Waveren (CDA) en Bulent Isik (PvdA) te beantwoorden. Dat vinden wij als vrijwillig afdelingsbestuur bijzonder spijtig!

We willen met deze brief onze inbreng kenbaar maken. Veiligheid rond scholen gaat ons als Veilig Verkeer Nederland afdeling Utrecht namelijk aan het hart en we hebben ook expertise in te brengen door onze jarenlange ervaring. Met deze brief hopen we u van nuttige informatie en adviezen te voorzien.

Schoolomgeving moet een veilige plek zijn

Veilig Verkeer Nederland vindt dat de schoolomgeving een veilige plek moet zijn voor kinderen. Ook de route naar school moet veilig zijn. De directe schoolomgeving is bij voorkeur autovrij, en anders autoluw. Vooral rond de tijden dat de school begint en uitgaat moet dit worden nagestreefd. Op die manier kunnen kinderen zich veilig rond de school bewegen en kunnen kinderen op jongere leeftijd lopend of fietsend naar school. Aan- en afrijdende auto's rondom school en kriskras rond school parkerende auto's zijn dus ongewenst voor een veilige schoolomgeving. Een veilige schoolomgeving stimuleert kinderen om lopend of fietsend naar school te komen.

Tien gouden regels

Om kinderen veilig naar school te kunnen laten gaan vergt dat inzet van gemeente Utrecht, schoolleiding, (verkeers)ouders en buurtbewoners. Hoewel altijd gekeken moet worden naar de specifieke verkeersproblematiek, hebben we vanuit onze ervaring wel Tien Gouden Regels voor een veilige schoolomgeving opgesteld die kunnen helpen bij het veiliger maken van de directe schoolomgeving.

1. *De route naar school is veilig:* Kinderen moeten veilig van huis naar school kunnen lopen of fietsen. Ouders helpen hun kind(eren) door deze route met hen te verkennen, de meest veilige route te kiezen en deze, inclusief knelpunten, te oefenen. Er ligt wat ons betreft een belangrijke verantwoordelijkheid voor

gemeente Utrecht om routes rondom scholen proactief te evalueren en signalen van (verkeers)ouders of de medewerkers van de school over onveilige punten serieus te nemen.

2. *De straat voor en om de school is veilig:* De maximumsnelheid bij een school is maximaal 30 km/uur. Tijdens het in- en uitgaan rijdt er zo weinig mogelijk zwaar verkeer (of landbouwverkeer, hoewel daar in Utrecht voor zover ons bekend geen sprake van is) langs de school. Verder moet het voor automobilisten duidelijk zijn dat zich in de straat een school bevindt. Dit kan bijvoorbeeld met speciaal meubilair (bijv van het type Julie, <https://www.veilige-schoolomgeving.nl/>), opvallende wegmarkering of een gekleurd plateau. We vragen de gemeente om scholen te helpen met het maken van afspraken tussen medewerkers van de school en ouders om de straat waar zich de uitgang(en) van de school bevindt/bevinden te mijden met de auto en hier dus ook niet te parkeren. Auto's die achteruitrijden of moeten keren, zijn voor kinderen heel gevaarlijk. Vuistregel: 25 meter vóór of na de uitgang staan geen auto's. Dat is nodig om kinderen vrij uitzicht te geven op de straat en om zelf ook op te vallen voor overig verkeer.

3. *Er is een veilige oversteekplaats...:* Voorwaarden hiervoor zijn: gemotoriseerd verkeer rijdt met een lage snelheid, de oversteek is niet te breed, of er is een oversteek in twee delen (met midden eiland). Kinderen hebben goed zicht op het naderende verkeer en andersom: automobilisten hebben goed zicht op kinderen die willen oversteken. Dat betekent dus geen geparkeerde auto's in de buurt van een oversteek.

In het recente verleden hebben wij signalen ontvangen dat een oversteekplaats bij scholen door de gemeente Utrecht alleen infrastructureel aangepast werd indien scholen deelnamen aan het Utrechtse Verkeersveiligheidslabel. Wanneer schoolleiders opzagen tegen de administratieve lasten van deelname aan het label bleef de soms onveilige oversteekplaats gehandhaafd. Als dat nog steeds de situatie is, zouden we graag zien dat gemeente Utrecht dat beleid loslaat en alle oversteekplaatsen in de buurt van scholen aanpakt, ongeacht deelname aan het label.

4. *... en een veilige schooluitgang:* Als kinderen na een dag stilzitten uit school komen, willen ze niets liever dan pardoes de straat op rennen. Waar nodig zijn er hekjes op de stoep nodig om dat te voorkomen.
5. *Gemotoriseerd en langzaam verkeer zijn zo veel mogelijk gescheiden:* De gemeente kan scholen helpen door te faciliteren dat kinderen die lopen of fietsen een andere ingang/uitgang kunnen gebruiken dan kinderen die met de auto gebracht en gehaald worden. Zo hebben de fietsende kinderen geen last van de auto's.
6. *Voor ouders is er voldoende wachtruimte:* Er is voldoende ruimte gecreëerd voor wachtende ouders op de stoep en/of op het schoolplein, met een mogelijkheid om te schuilen als het slecht weer is (voor autoouders is dat niet zo noodzakelijk). Dat is een vriendelijk gebaar naar ouders die hun kinderen lopend of met de fiets ophalen. Bovendien wordt hiermee voorkomen dat wachtende ouders de weg en/of de stoep blokkeren.
7. *Er zijn fietsenrekken voor de ouders...:* Er zijn voldoende goed geplaatste fietsenrekken of -hekjes in de directe omgeving van de schooluitgang voor ouders die hun kind komen brengen of halen. Houdt hierbij ook rekening met bakfietsen!
8. *... en voor de kinderen is er een goede fietsenstalling met voldoende rekken:* Scholen met te weinig goede fietsenrekken hebben wel eens de regel dat kinderen die dichtbij school wonen, niet op de fiets mogen komen. Een begrijpelijke regel, maar niet als kinderen daardoor dan met de auto worden gebracht en gehaald. Zorg voor stevige fietsenrekken met voldoende ruimte, zodat fietsen niet in elkaar haken. Voor de jonge kinderen is het fijn dat hun fietsjes niet tussen de grote fietsen staan. Als deze kleine fietsjes het dichtst bij de uitgang staan, kunnen hun ouders deze alvast klaarzetten. Dat scheelt een hoop gedoe voor de jonge kinderen (en hun ouders).

9. *Parkeervoorzieningen auto's en Kiss and Ride:* Ouders die met de auto komen, kunnen best een klein stukje lopen. De regel moet zijn dat dicht bij de school niet geparkeerd kan worden zodat het daar auto-luw blijft. Bovendien doen kinderen zo toch al lopende verkeerservaring op.

Worden er kinderen uit de auto gezet, zonder dat ouders mee uitstappen? Zorg dan voor een veilige Kiss and Ride plek. Er is dan veel minder ruimte nodig voor parkeren en je kunt een plek zoeken waar de andere kinderen er geen last van hebben. Wel moet de afstand tussen de K+R en de schoolingang (plein) kort en veilig zijn. De eventuele schoolbus krijgt een gereserveerde parkeerplek, waar kinderen veilig naartoe kunnen lopen. Misschien is ook hier een mogelijkheid een andere ingang te gebruiken.

10. *De gemeente helpt de school met het werven van Verkeersouders en het instellen van een verkeerscommissie:* Het is belangrijk dat een verkeersouder samen met een groepje betrokken ouders een verkeerswerkgroep vormt die zich speciaal bezighoudt met de verkeersveiligheid rond school. De verkeerscommissie overlegt periodiek met de schoolleiding, waardoor de verkeersveiligheid op de agenda blijft en niet langzaam naar de achtergrond verdwijnt in de dagelijks hectiek van het onderwijs. De verkeerscommissie werkt nauw samen met de schoolleiding.

Prioriteiten van de verkeerscommissie zijn een goede lesmethode voor de leerlingen, een veilige schoolomgeving en veilige woon-schoolroutes. Zodat zoveel mogelijk kinderen te voet en op de fiets (in de hoogste groepen zoveel mogelijk zelfstandig) naar school komen en zo de broodnodige ervaring opdoen in het verkeer.

De gemeente kan de verkeersouders ondersteunen door het verkeersouderschap aantrekkelijk te maken. Door periodiek een verkeersouder avond te organiseren om kennis ('best practices') tussen gemeente en verkeersouders en tussen verkeersouders onderling uit te wisselen. De verkeersouders zijn de ogen en oren van de gemeente in de haarvaten van het wegennet; hun klachten worden serieus genomen en de gemeente zorgt voor opvolging van meldingen. Ook een financiële ondersteuning kan bijdragen om de drempel te verlagen om verkeersouder te worden, bijvoorbeeld door de kosten van het VVN-lidmaatschap aan de verkeersouders te vergoeden.

Hoe kan VVN helpen?

1. *Werving en ondersteuning Utrechtse verkeersouders:* Met budget vanuit de provincie Utrecht is afgelopen maanden een accountmanager van VVN begonnen om binnen de stad Utrecht alle scholen langs te gaan en nieuwe verkeersouders te werven. Dat proces loopt op dit moment nog. We streven ernaar dat op iedere school een (groepje) verkeersouder(s) actief is om de verkeersveiligheid te bevorderen. Verkeersouders krijgen ondersteuning vanuit VVN, via de lokale afdeling van VVN en via het landelijk kennis- en expertisecentrum, waaronder informatie over hoe zij dingen aan zouden kunnen pakken. Ook hebben we pakketten beschikbaar die verkeersouders helpen. Meer informatie over VVN verkeersouders is te vinden op: www.verkeersouders.nl.
2. *VVN participatiepunt:* Voor een snelle buurtactie in de buurt van een school kunnen (verkeers)ouders altijd een melding doen in het VVN participatiepunt. Veelal is sprake van gedragsproblematiek en kan er samen met andere ouders of buurtbewoners een eigen actie worden gestart om het probleem aan te pakken. Bijvoorbeeld door snelheidsmetingen te houden of automobilisten te attenderen op een snelheidsliemiet door op de zijkant van de groene en grijze container een 30 km-sticker te plakken. Bekijk voor het participatiepunt en een overzicht van onze buurtacties: <https://participatiepunt.vvn.nl>
3. *Project Veilige Schoolomgeving:* Vanuit VVN kan bij grote verkeersproblemen een VVN-projectleider ouders, gemeente, school, politie, bewonersraad en ondernemers komen ondersteunen om de problematiek duurzaam aan te pakken. Een duurzame aanpak bestaat uit het gesprek met de school en verkeersouder. Ook kan er een film gemaakt worden samen met de kinderen waarin hun beleving van de verkeersveiligheid centraal staat. Er wordt onderzoek gedaan onder leerkrachten, ouders en de buurt. Waarna VVN de resultaten uitwerkt tot concrete adviezen voor de gemeente en de school, waar iedereen

mee aan de slag kan. Deze aanpak duurt soms enkele maanden maar leidt wel tot duurzamer resultaat. Het zou fijn zijn wanneer de gemeente Utrecht dergelijke trajecten in de stad Utrecht ook financieel kan ondersteunen.

4. *De scholen zijn weer begonnen:* Aan het begin van het nieuwe schooljaar houdt VVN de jaarlijks terugkerende campagne 'De scholen zijn weer begonnen'. De campagne is bedoeld om de verkeersveiligheid van schoolkinderen onder de aandacht te brengen. Bovendien kan in de campagneperiode (of buiten deze periode) een actiedag of week worden georganiseerd om ouders en kinderen te stimuleren lopend of fietsend naar school te gaan. Daarnaast grijpen veel scholen deze campagne aan om aandacht te vragen voor de verkeersonveiligheid rondom de school en op de schoolroutes. Gemeente Utrecht heeft afgelopen jaren meermalen meegedaan met de campagne door spandoeken op te hangen na de zomervakantie. We hopen dat de gemeente dat in 2019 ook weer zal doen.

Vragen/opmerkingen?

Voor vragen of opmerkingen over deze brief kunt u het beste contact opnemen per email via yvn030@gmail.com. Wij nemen dan zo spoedig mogelijk contact met u op.

Met vriendelijke groet,

Ralph Delsasso
Voorzitter, Veilig Verkeer Nederland afdeling Utrecht

Bijlage(n):

- Bijlage 1 – Over Veilig Verkeer Nederland

Bijlage 1 - Over Veilig Verkeer Nederland

Veilig Verkeer Nederland (VVN) is dé maatschappelijke organisatie die - al meer dan 80 jaar - werkt aan verkeersveiligheid in Nederland. Iedereen is verkeersdeelnemer, iedereen heeft belang bij veilig verkeer. VVN streeft ernaar om zoveel mogelijk mensen en organisaties te inspireren, te stimuleren en actief te betrekken bij verkeersveiligheid.

Missie

Iedereen veilig over straat

Visie

In het verkeer zijn we verantwoordelijk voor ons eigen handelen. Dat betekent dat we oog voor elkaar moeten hebben en rekening moeten houden met de aanwezigheid van anderen. Kwetsbare verkeersdeelnemers, zoals kinderen, voetgangers en fietsers, zijn voor hun veiligheid sterk afhankelijk van het gedrag van overige weggebruikers en verdienen dan ook extra aandacht. We zijn ervan overtuigd dat verkeersveiligheid meer is dan het naleven van verkeersregels en meer vergt dan infrastructurele optimalisaties. Verkeersveiligheid vraagt om constante aandacht, enthousiaste betrokkenheid en concrete actie. Door mensen en organisaties te stimuleren om zich actief voor verkeersveiligheid in te zetten, werken we aan ons gezamenlijke, meest dierbare belang: iedereen komt weer veilig thuis.

Strategie

Wij willen mensen aanmoedigen en toerusten om zelf een actieve bijdrage te leveren aan onze missie. Veilig Verkeer Nederland verbindt, adviseert en faciliteert mensen die zich vrijwillig inzetten voor een verkeersveilige leefomgeving. Samen zorgen we ervoor dat veilig verkeer onze voortdurende aandacht heeft. We helpen iedereen veilig over straat door burgers te adviseren hoe ze verkeersonveilige situaties op de agenda van wegbeheerders kunnen plaatsen, door buurtbewoners te faciliteren met campagnes in de wijk, door kwetsbare verkeersdeelnemers te leren zich veilig in het verkeer te bewegen en door verkeersdeelnemers te informeren over verkeersveiligheidsthema's.